

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobce: **M. S.**, bytem A., proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí** se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě ze dne 17.10.2011 proti rozhodnutí **Krajského úřadu Karlovarského kraje** se sídlem 360 21 Karlovy Vary, Závodní 353/88, ze dne 21.9.2011 č.j.: X o doplatek na bydlení,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne ze dne 21.9.2011 č.j.: X a jemu předcházející rozhodnutí Městského úřadu Aš, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, č.j.: X vydané dne 4.8.2011 se z r u š u j í pro vady řízení a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Soud upozorňuje, že zákonem č. 366/2011 Sb. byl změněn i zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, proto s účinností od 1.1.2012 je žalovaným **Ministerstvo práce a sociálních věcí** se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2 (dále jen **MPSV**), na něhož přešla působnost krajských úřadů, a nikoli Krajský úřad Karlovarského kraje, který byl odvolacím orgánem do 31.12.2011 (§ 77 odst. 1), jehož rozhodnutí ze dne 21.9.2011 bylo žalobou napadeno.

Včasnou žalobou se žalobce domáhá přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí správního orgánu, tj. Krajského úřadu Karlovarského kraje (dále jen **KÚ**) ze dne 21.9.2011 č.j.: X, kterým byly v odvolacím řízení zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Aš, odbor sociálních věcí a zdravotnictví (dále jen **MěÚ**), č.j.: X vydané dne 4.8.2011 (*ze dne 4.8.2011*), jímž byla žalobci odejmuta ode dne 1.6.2011 dávka doplatek na bydlení s odůvodněním, že částka příjmu žalobce zvýšená o příspěvek na živobytí a příspěvek na bydlení a snižena o odůvodněné náklady na bydlení není nižší než částka živobytí žalobce, proto mu nelze dle § 35 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi (dále jen **zákon**),

stanovit výši dávky a v návaznosti na § 38 odst. 1 zákona nelze považovat za splněné všechny podmínky pro vznik nároku na tuto dávku; z dávek státní sociální podpory mu je měsíčně vyplácen příspěvek na bydlení ve výši 3.469,-Kč.

V obsáhlém odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 21.9.2011 popsal KÚ průběh řízení a mimo jiné uvedl, že přezkoumal odvoláním napadené rozhodnutí (*vydané dne 4.8.2011*) a řízení předcházející vydání tohoto rozhodnutí, současně provedl kontrolní výpočet výše dávky doplatek na bydlení (dále jen *dávka*) a nezjistil pochybení MěÚ při vydání rozhodnutí o odejmutí předmětné dávky ode dne 1.6.2011. Při posuzování nároku na dávku vycházel KÚ jako odvolací správní orgán především z § 33 zákona a z toho, že odůvodněné náklady na bydlení žalobce v rozhodném období činily 2.992,-Kč, příjem 0,-Kč, příspěvek na živobytí 2.020,-Kč a částka živobytí žalobce činila 2.020,-Kč (výpočet: $(0,-Kč + 2.020,-Kč) - 2.992,-Kč = -972,-Kč$); záporná částka 972,-Kč je nižší než částka živobytí žalobce 2.020,-Kč a žalobce tedy splňoval podmínky nároku na dávku v souladu s § 33 odst. 1 zákona. Při stanovení výše dávky je nutné vycházet z § 35 zákona, v němž je uvedeno, že výše doplatku na bydlení za kalendářní měsíc činí rozdíl mezi částkou odůvodněných nákladů na bydlení připadajících na kalendářní měsíc, sníženou o příspěvek na bydlení náležející za předchozí kalendářní měsíc, a částkou, o kterou příjem osoby, zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí převyšuje částku živobytí osoby. Příspěvek na bydlení žalobce náležející za předchozí kalendářní měsíc činil 3.469,-Kč (výpočet: $(2.992,-Kč - 3.469,-Kč) - (0,-Kč + 2.020,-Kč - 2.020,-Kč) = -477,-Kč$). Žalobce sice v měsíci červnu 2011 splnil zákonem stanovené podmínky pro nárok na dávku doplatek na bydlení, tato mu však dle zákonného výpočtu vychází v záporné výši a dávku tedy nelze přiznat; na základě uvedeného proto v měsíci červnu 2011 žalobci dávka nenáležela. Vzhledem k tomu, že Ministerstvo pro místní rozvoj dosud nemá k dispozici objektivní údaje o výši nájemného v jednotlivých regionech, městech a obcích, bylo na základě metodického vedení MPSV doporučeno pro účely zákona do doby, než bude k dispozici mapa výše „v místě a čase obvyklého nájemného v jednotlivých regionech“, vycházet z výše „v místě a čase obvyklého nájemného“. Pokud nájemné doložené osobou převyšuje toto nájemné v místě a čase obvyklé, doporučuje se pak započítat pro účely stanovení výše dávek pomoci v hmotné nouzi právě nájemné v místě a čase obvyklé. Žalobce hradí 4.500,-Kč nájemné měsíčně (*2.800,-Kč nájemné, 600,-Kč plyn, 800,-Kč elektřina, 300,-Kč vodné a stočné*) za byt s podlahovou plochou 20 m², která je podprůměrná; nájemné v místě a čase obvyklé v obci A. pro typ bytu obývaného žalobcem činí 34,-Kč/m², přičemž se při výpočtu nájemného vychází z podlahové plochy 38 m², takže nájemné v místě a čase obvyklé činí 1.292,-Kč ($34 \times 38 = 1.292$) měsíčně; odůvodněné náklady na bydlení žalobce celkem činí 2.992,-Kč ($1.292,-Kč + 1.700,-Kč$ plyn, elektřina, vodné a stočné). I když dle KÚ způsob výpočtu dávky uvedený MěÚ i žalobcem nebyl v souladu se zákonem, přesto výpočtem KÚ dospěl ke stejnému závěru jako MěÚ - žalobci v červnu 2011 dávka nenáležela. K další námitce žalobce KÚ uvedl, že poslední výplata dávky byla MěÚ provedena v červnu 2011 (dávka za květen 2011), proto odejmutí dávky ode dne 1.6.2011 (dávky za červen 2011) bylo v souladu se zákonem, ale protože rozhodnutí o odejmutí dávky bylo vydáno až dne 4.8.2011, mělo v měsíci červenci 2011 předcházet vydání rozhodnutí o zastavení výplaty dávky ode dne 1.6.2011, ale jedná se jen o procesní pochybení bez vlivu na výrok rozhodnutí. Také bylo KÚ poukázáno na rozpor, že žalobce dokládá platbu za ubytování 4.500,-Kč měsíčně, ale v odvolání uvedl, že jeho celkové nájemné činí 3.800,-Kč. Závěrem bylo uvedeno, že od června 2010 byla žalobci přiznána předmětná dávka s přihlédnutím ke skutečnosti, že se jedná o případ hodný zvláštního zřetele, což ale nebylo v souladu se zákonem, protože měla být zohledňována skutečnost, že je nájemcem bytu, který pobírá dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení, proto mu byla odejmuta; i když

v červnu 2011 nedošlo u žalobce ke změně rozhodných skutečností pro nárok na dávku, bylo kontrolou zjištěno, že mu dávka doplatek na bydlení byla přiznána v rozporu se zákonem, za což nebude sankcionován, jelikož zákonem stanovené povinnosti neporušil.

V žalobě zdůraznil žalobce mimo jiné svůj nesouhlas s názorem správního orgánu, protože jde o rozhodnutí, kde jeho odůvodnění se nezakládá na právnickém odůvodnění a vůbec se nezabývá námitkami odvolatele, tedy jde o rozhodnutí proti správnímu řádu, nedodržující právní rámec, odepírající mu základní práva a diskriminující jeho osobu. Dle něho je správně výše doplatku na bydlení určena tak, aby po zaplacení odůvodněných nákladů na bydlení (nájmu, služeb s bydlením spojených a nákladů za dodávku energií) zůstala osobě částka živobytí. Závěrem žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí KÚ pro nezákonnost a překročení zákonem stanovené meze a jejich zneužití.

Ze *zaslaného správního spisu* soud zjistil, že jeho obsah nesplňuje náležitosti stanovené v § 17 odst. 1 *správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.)*, jelikož neobsahuje téměř žádné rozhodující podklady pro vydání rozhodnutí stanovené zejména v § 50 odst. 1 *správního řádu*, tudíž není zřejmé, jak mohly správní orgány ve smyslu § 50 odst. 4 *správního řádu* hodnotit podklady, zejména důkazy, podle své úvahy a přitom pečlivě přihlídnout ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. *Ve spisu* jsou totiž založeny kromě *žádosti žalobce o doplatek na bydlení ze dne 2.6.2010*; *kopie nájemní smlouvy ze dne 30.4.2010 na pokoj č. 25 dobu od 1.5. do 31.7.2010 a ze dne 1.8.2010 na dobu od 1.8.2010 do 31.7.2011 mezi žalobcem a firmou Z. L., K. L., A., když dohodnutá úhrada za nájem činí 4.500,-Kč měsíčně a má být hrazena do 1. dne každého měsíce*; *kopie dokladu o úhradě ubytování za květen 2010 ve výši 4.500,-Kč*; *informace o užívaném bytu ze dne 2.6.2010*; *oznámení MěÚ ze dne 2.8.2010 č.j.: X o přiznání dávky doplatek na bydlení žalobci ve výši 1.128,-Kč od června 2010*; *kopie dokladu o úhradě ubytování za květen 2010 ve výši 4.500,-Kč*; *kopie dokladů o úhradě ubytování za rok 2010 a 2011 (leden až duben) ve výši 4.500,-Kč*; *oznámení MěÚ ze dne 10.3.2011 žalobci o zahájení správního řízení z moci úřední (není uveden důvod zahájení řízení) ve věci opětovného posouzení nároku a výše doplatku na bydlení*; *rozhodnutí MěÚ datované a vypravené 4.4.2011 č.j.: X o snížení doplatku na bydlení z 1.128,-Kč na 1.031,-Kč měsíčně ode dne 1.2.2011*; *oznámení MěÚ ze dne 13.7.2011 žalobci o zahájení správního řízení z moci úřední (není uveden důvod zahájení řízení) ve věci odejmutí doplatku na bydlení*; *rozhodnutí MěÚ datované a vypravené 4.8.2011 č.j.: 11342/2011/ASS o odnětí doplatku na bydlení ode dne 1.6.2011*; *odvolání žalobce doručené MěÚ dne 10.8.2011 proti rozhodnutí ze dne 4.8.2011, v němž namítal, že rozhodnutí je matoucí a špatně vyloženy zákonné ustanovení týkající se výpočtu dávky, když nebylo zohledněno celé nájemné 3.800,-Kč a nedá se odejmout doplatek na bydlení o dva měsíce zpětně*; *postoupení odvolání KÚ a také rozhodnutí KÚ ze dne 21.9.2011 napadené žalobou*.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 8.3.2012 k podané žalobě navrhl závěrem zamítnutí žaloby dle § 78 odst. 5 s.ř.s. a uvedl mimo jiné, že v odvolacím řízení pečlivě přezkoumal správní rozhodnutí, kterými bylo rozhodnuto o odejmutí předmětné dávky ode dne 1.6.2011 po zjištění, že žalobce pobíral dávku neoprávněně, neboť při jejím přiznání a určení výše nebyla zohledněna skutečnost, že je příjemcem jiné sociální dávky – příspěvku na bydlení, tím nebyly naplněny zákonné podmínky § 33 a § 35 zákona; důvody pro nepřiznání dávky existovaly již k datu podání žádosti žalobce o přiznání dávky.

Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti

veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Podle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech pomoci v hmotné nouzi *rozhoduje specializovaný samosoudce*, který má práva a povinnosti předsedy senátu.

Dle § 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.

Podle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.

V této věci se podanou žalobou domáhal žalobce zrušení napadeného rozhodnutí KÚ z důvodů shora uvedených. *Soud shledal z níže uvedených důvodů, že napadené rozhodnutí KÚ, jakož i jemu předcházející rozhodnutí MěÚ, jsou nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost a také, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá řádnou oporu ve správním spisu předloženém soudu v tomto řízení, což způsobuje vady řízení, proto byla žaloba shledána důvodnou.* Nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí, kterou zjišťuje soud ex offio, je pojmově spjata se soudním přezkumem takového rozhodnutí, však v této věci byla žalobcem namítána a shledána důvodnou, i když z jiných důvodů.

Napadené rozhodnutí KÚ, ani jemu předcházející rozhodnutí MěÚ, nejsou totiž plně v souladu s § 68 správního řádu, v němž jsou stanoveny náležitosti rozhodnutí, jelikož v odst. 3 je stanoveno, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Ve správním spisu nejsou založeny všechny nezbytné podklady pro vydání rozhodnutí, když není vůbec zjiitelná výše odůvodněných nákladů na bydlení žalobce, tedy kdy a na základě jakých rozhodných skutečností bylo ve vztahu k typu bytu užívaného žalobcem vycházeno KÚ z výše nájemného 34,-Kč/ m² v místě a čase obvyklém, tj. v Aši, ač se jedná o nepochybně velmi podstatnou skutečnost nezbytnou pro zjištění nároku na předmětnou dávku; takové rozhodnutí je tudíž pro vady řízení nepřezkoumatelné dle § 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s., neboť je nesrozumitelné a v něm uvedený skutkový stav nemá plně oporu ve správním spisu.

Dle názoru soudu měl KÚ odvoláním napadené rozhodnutí MěÚ zrušit, jelikož je naprosto nepřezkoumatelné i nesrozumitelné pro absenci jakýchkoli konkrétních údajů kromě výše příspěvku na bydlení ve výši 3.469,-Kč vyplácený měsíčně, takže nelze zjistit, na základě jakých konkrétních podkladů dospěl tento správní orgán k rozhodnutí o odejmutí dávky doplatek na bydlení žalobci ode dne 1.6.2011, ani nejsou uvedeny údaje o rozhodnutí, jímž byla předmětná dávka žalobci přiznána. Ve správním spisu soud nenalezl žádný podklad

svědčící pro tvrzení KÚ v napadeném rozhodnutí, že doplatek na bydlení byl žalobci (v roce 2010) přiznán kvůli tomu, že se jednalo o případ hodný zvláštního zřetele, takže je otázkou, kde tuto skutečnost KÚ zjistil. Také nelze zjistit, na základě jakých rozhodných skutečností dospěl KÚ k výši odůvodněných nákladů na bydlení žalobce 1.292,-Kč. Přesto, že odůvodnění rozhodnutí KÚ je o hodně podrobnější, k čemuž nepochybně vedla snaha napravit pochybení MěÚ, je i toto rozhodnutí z uvedených důvodů nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, když uvedený skutkový stav nemá plně oporu ve správním spisu, což způsobuje vady řízení. Místo správného zrušení rozhodnutí MěÚ ze dne 4.8.2011 vydal KÚ rozhodnutí, jímž se pokusil napravit pochybení MěÚ, jehož rozhodnutí bylo zjevně nepřezkoumatelné neuvedením všech rozhodných skutečností a pro absenci podkladů pro jeho vydání, které musí být vždy založeny ve správním spisu (např. úřední záznam), ač se jedná i o skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti. Nelze ani plně souhlasit s názorem KÚ, že odnětí dávky od 1.6.2011 rozhodnutím ze dne 4.8.2011 je procesním pochybením nemající vliv na výrok rozhodnutí, neboť takový postup je v rozporu s § 44 odst. 1 zákona.

Rozhodnutí správních orgánů v této věci nejsou plně v souladu s § 68 odst. 2 a 3 správního řádu, takže jsou fakticky nepřezkoumatelná, jak ostatně uvedl i žalobce, i když soud nepřezkoumatelnost shledal i z jiných důvodů.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti soud vyhověl žalobě a napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 21.9.2011 i jemu předcházející rozhodnutí MěÚ ze dne 4.8.2011 a vypraveného téhož dne zrušil pro zjištěné vady řízení (§ 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 s.ř.s.) bez jednání rozsudkem (§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.), protože rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost a skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá ve spisu oporu a vyžaduje zásadní doplnění, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.), jak vyplývá z výroku I. rozsudku. Ostatní žalobní body žalobce nebyly shledány důvodnými, když nebyla shledána jeho diskriminace, nezákonnost v postupu rozhodujících správních orgánů ani jimi překročení zákonem stanovené meze a jejich zneužití, ani špatné poukazování na ustanovení zákona. V dalším řízení se správní orgán bude řídit právním názorem soudu vyjádřeným v tomto rozsudku, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.

Příslušný správní orgán v této věci nejprve zjistí a zajistí všechny nezbytné podklady zejména ohledně stanovení odůvodněných nákladů na bydlení, ze kterých je třeba vycházet a z nichž již asi bylo i vycházeno, ač nejsou ve spisu založeny (např. *lze využít i skutečnosti známé z úřední činnosti např. úřední záznamy, ale musí být ve správním spisu obsaženy*), pro vydání nového rozhodnutí a až poté *vydá nové rozhodnutí* po zhodnocení všech rozhodných skutečností, ale i s vyjádřeným názorem zdejšího soudu, když jeho výrok i obsah bude v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu a také i zákona o hmotné nouzi, jehož „kvalita“ se odráží i v rozhodnutích dle něho vydávaných, což ale nemůže jít k tíži občanů. Je také s podivem, že MěÚ od června 2010 nebyly zjištěny v programu OKnouze/OKslužby, který měl obsahovat všechny údaje o vyplácených sociálních dávkách, skutečnosti vedoucí k rozhodnutí o odnětí dávky doplatek na bydlení žalobci.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s., podle něhož účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce, který měl ve věci úspěch, náhradu nákladů řízení nepožadoval, rozhodnuto proto bylo, jak uvedeno ve výroku II. rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 19. prosince 2012

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně